

För sju år sedan tog Andreas och Maria Ingerström i bruk större fähusytor, och för ett och ett halvt år sedan lade de om till ekologisk mjölkproduktion. I dag har paret närmare hundra årskor i sin produktion.

[Jordbruk Tema](#)

Ekomjölkbönder efter lång väntan

TEXT: Joakim Snickars

FOTO: Joakim Snickars

joakim.snickars@gmail.com

16. november, 2018

Övergången till ekologisk mjölkproduktion innebar en tydlig ekonomisk utmaning i början. Men redan efter ett och halvt år som ekomjölkbönder är tillvaron mera stabil, säger Andreas och Maria Ingerström som har sin produktionsanläggning i Sandsund, Pedersöre

När Andreas Ingerström som nittonåring tog över familjens mjölkproduktion efter sin far Krister Ingerström 2001 fanns det endast 6-8 mjölkkor i det dåvarande fähuset. Efter hand har den Ingerströmska mjölkgården vuxit rejält i omfattning. Djurbesättningen har ökat i flera etapper och när vi skriver hösten 2018 är antalet närmare hundra årskor.

Målsättningen för Andreas och hans fru Maria Ingerström har hela tiden varit att en dag kunna bedriva en helt ekologisk produktion.

– På vår åkermark började min pappa odla på ekologiskt vis redan i mitten av 1990-talet. I fråga om djurhushållningen fick han emellertid avslag på sin önskan om att övergå till ekologisk produktion. Orsaken var att ljusinsläppet var för litet. Ett fähusfönster på fyrtio centimeter gånger fyrtio centimeter saknades tyvärr, säger Andreas Ingerström.

Familjen Ingerström har genom åren gjort stora satsningar inför framtiden. 2011 stod ett större och modernt fähus – som dessutom var byggt och anpassat för ekologisk inriktning – klappat och klart. Några år senare kompletterades fähuset med en intilliggande foderhall.

– 2009 skaffade vi en första mjölkrobot och 2016 valde vi att investera i en andra robot till anläggningen, säger Andreas.

– Typiskt nog fick vi en kort tid efter att vi hade köpt den andra mjölkroboten till slut klartecken från mejeriet om att vi kan övergå till ekologisk mjölkproduktion, fortsätter Andreas.

Ett tjugotal kvigor vistades ute i strålende höstsol i Sandsund, Pedersöre en förmiddag i slutet av oktober.

De första månaderna ekonomiskt betungande

Andreas och Maria Ingerström fick grönt ljus för sin ekomjölkgård hösten 2016 och därefter hade de sex månader på sig att lägga om och anpassa sin produktion efter nya villkor.

– Vi har alltid haft en önskan om att bli ekoproducenter till hundra procent. I praktiken har den här gården dock väntat på att få tillstånd i cirka tjugo år, säger Andreas.

Förändringen var dock inte alldeles enkel i början. Att köpa in dyrt ekologiskt foder – framför allt proteinrika bondböner – tärde märkbart på gårdens ekonomi under de första månaderna efter övergången.

Med tiden har det dock jämnat ut sig och ekonomiskt sett är den Ingerströmska gården i bättre balans idag. Det litermässiga producentpriset för ekologisk mjölk är fjorton cent högre än för mjölk som är producerad på konventionellt vis.

– I dag ser jag inga speciella svårigheter med att hålla på med ekologisk produktion jämfört med konventionella framställningssätt. Läget är under kontroll och det känns bra att vi har alla papper i skick, säger Andreas.

Hur är det med den egna tillgången på ekologiskt foder för närvarande?

– Vi har sist och slutligen inte drabbats så stenhårt för egen del under den gångna sommaren som ju var extremt torr. Första grässkörden var katastrofal men både den andra och den tredje skörden var av klart bättre klass.

– Vad gäller gräs och spannmål har vi lagrat upp så att vi klarar oss ett år framåt. Men i fråga om proteinfoder är framförhållningen bara tre månader för närvarande, säger Andreas.

Andreas Ingerström betonar i samma veva att det lönar sig för ekologiska producenter att satsa på bra ensilage och inte bara köpa in foder utifrån.

Andreas Ingerström, agrolog till utbildningen, utesluter inte att familjen kan komma att bygga ut sin ekomjölkgård ytterligare i framtiden.

Praktikant från Frankrike

Frun Maria är i sin tur uppvuxen på en mjölkgård i Ytteresse, Pedersöre. Hon har tidigare arbetat både som sömmerska och robotsvetsare. I dag är det till den egna mjölkgården som hon riktar sina arbetsinsatser.

– Jag har dessutom vuxenutbildat mig till landsbygdsföretagare på Optima efter att ha arbetat praktiskt på mjölkgårdar i många år. Det har varit en nyttig och givande utbildning som gett en del aha-upplevelser. Inte minst på grund av att man kan ta del av andra perspektiv och får en bredare syn på saker och ting, säger Maria.

I november avslutar Maria Ingerström dessutom en kompletterande mathantverksutbildning med specialisering på mjölk.

I somras sysselsatte Andreas och Maria Ingerströms ekomjölkgård för övrigt en praktikant från Frankrike i ett par veckors tid. Det var den ekologiska mentorn Thomas Snellman som hade förmedlat arbetskraft av ett annorlunda slag.

– Det var ett speciellt arrangemang. Den franska gästarbetaren pratade inte så mycket engelska så det blev att använda google translate-program ofta till vardags, säger Maria.

Paret Ingerström har för övrigt fått en inbjudan till Frankrike.

Maria Ingerström visar upp kalvarna Bill och Bull.

Foderspann målet mera proteinrikt i år

Den ekologiska mentorn Thomas Snellman framhåller att inhemsk foderspannmål har en högre proteinhalt än vanligt i år. Samtidigt påpekar Snellman att det inte saknas utmaningar på fodersidan. Bland annat har de sydfinländska bondböneskördarna varit dåliga på grund av den nederbördsfattiga sommaren.

Snellman understryker att ett effektiviserat samarbete ekologiska producenter emellan är mycket nödvändigt till exempel när det gäller anskaffning av foder.

– Mellan Vörå och Kronoby finns idag 7-8 verksamma ekologiska mjölkgårdar och samarbetet befinner sig på en god nivå.

I egenskap av ekorådgivare har Thomas Snellman besökt Andreas och Maria Ingerströms mjölkgård flera gånger. I januari 2016 gjorde han den första visiten. Han informerade om olika krav som måste uppfyllas vid en övergång till ekologisk produktion gällande produktionsytor, ljusinsläpp och så vidare.

– Under det här året har jag gjort tre rådgivande gårdsbesök. Det är lite jämfört med de föregående åren då det har handlat om tiotals besök, säger han.

Generellt sett är ekologiska gårdar i dag mera lönsamma enheter än konventionella gårdar, säger Thomas Snellman.

– Framförhållning, planering och att producenterna har tillräckliga buffertar med ekologiskt foder är viktiga faktorer på den ekologiska sidan.

Snellman säger samtidigt att efterfrågan på ekologiska produkter borde öka ytterligare framöver för att det skall ske fler omläggningar på producentfältet. Detta skulle behövas utöver den ökade ekologiska produktförsäljning som den finländska handeln har rapporterat om på sistone, säger han.

– Till exempel borde man försöka leva upp till regeringens mål från maj 2013: att tjugo procent av råvarorna i landets skolkök och offentliga kök ska vara av ekologisk karaktär.

– På exportsidan kunde Finland dessutom börja gå in för att börja sälja förädlade produkter och inte enbart råvaror. Ekologisk havre är exempel på en nisch som gått starkt framåt på sistone, säger Snellman.

Ökad efterfrågan på produkter skulle gagna den ekologiska sektorn ytterligare. Satsningar på export av förädlade ekologiska råvaror vore också ett steg framåt, säger Thomas Snellman, ekologisk mentor från Pedersöre.

Texten är producerad inom EkoNu! -projektet, vars mål är att inspirera och stöda den ekologiska produktionen och livsmedelskedjan i Svenskfinland. Bakom projektet står SLC, ÖSP, SLC Nyland, SLC Åboland och Yrkesakademin i Österbotten. Projektet finansieras med medel ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) via NTM-centralerna i Österbotten, Nyland och Egentliga Finland. Projektets hemsida: www.ekonu.fi